



ADRIATIC BANK

IZVJEŠTAJ

Adriatic Bank AD Podgorica

za 2023. godinu

U skladu sa Odlukom o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji
("Službeni list Crne Gore", br. 128/20 od 30.12.2020)

Maj, 2024. godine

Sadržaj:

1.	UVOD.....	3
2.	GODIŠNJI FINANSIJSKI ISKAZI SA MIŠLJENJEM SPOLJNJEG REVIZORA.....	3
3.	PODACI O SISTEMU UPRAVLJANJA.....	3
4.	CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA.....	4
5.	KONSOLIDACIJA.....	6
6.	PODACI O REGULATORNOM KAPITALU.....	7
7.	KREDITNI RIZIK.....	8
8.	PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I IZNOSI RIZIKOM PONDERISANIH IZLOŽENOSTI.....	15
9.	PODACI O IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORENE STRANE.....	23
10.	PODACI O KONTRACIKLIČNOM BAFERU KAPITALA.....	23
11.	PODACI O KREDITNOM RIZIKU I RIZIKU RAZVODNJAVANJA.....	23
12.	PODACI O OPTEREĆENOJ I NEOPTEREĆENOJ IMOVINI.....	25
13.	PODACI O PRIMJENI STANDARDIZOVANOG PRISTUPA.....	25
14.	PODACI O IZLOŽENOSTIMA TRŽIŠNOM RIZIKU.....	25
15.	PODACI O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM.....	25
16.	PODACI O KLJUČNIM INDIKATORIMA.....	25
17.	PODACI O IZLOŽENOSTIMA RIZIKU KAMATNE STOPE IZ POZICIJA KOJIMA SE NE TRGUJE.....	26
18.	PODACI O IZLOŽENOSTI POZICIJAMA SEKJURITIZACIJE.....	27
19.	PODACI U VEZI POLITIKE PRIMANJA.....	27
20.	PODACI O KOEFICIJENTU FINANSIJSKOG LEVERIDŽA.....	31
21.	PODACI U VEZI ZAHTJEVA ZA LIKVIDNOŠĆU.....	32
22.	PODACI O PRIMJENI IRB PRISTUPA ZA KREDITNI RIZIK.....	32
23.	PODACI U VEZI PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA.....	32
24.	PODACI U VEZI PRIMJENE NAPREDNIH PRISTUPA ZA OPERATIVNI RIZIK.....	33
25.	PODACI U VEZI PRIMJENE INTERNIH MODELA ZA TRŽIŠNI RIZIK.....	33
26.	IZUZECI OD OBAVEZE JAVNOG OBJAVLJIVANJA PODATAKA.....	33

1. UVOD

U skladu sa Odlukom o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji ("Službeni list Crne Gore", br. 128/02 od 30.12.2020), Adriatic Bank A.D., Podgorica (u daljem tekstu Banka) objavljuje informacije za 2023. godinu.

Podatke i informacije koji su predmet javnog objavljivanja u skladu sa ovom Odlukom, banka je dužna da objavljuje na svojoj internet stranici.

Pojedina objavljivanja nijesu primjenljiva jer se banka za sada ne bavi tim poslovima. Stoga sledeća objavljivanja neće biti predmet ovog dokumenta: konsolidacija, rizik druge ugovorne strane i sekjuritizacija.

Adriatic Bank A.D. Podgorica je osnovana 2016. godine od strane kompanije Azmont Investment d.o.o., Herceg Novi. Dana 15. januara 2020.godine, izvršena je promjena vlasnika banke čime je prenijeto učešće u vlasništvu od 100% sa prodavca Azmont Investment d.o.o., Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC, Sjedinjene Američke Države. Nakon izvršenje transakcije Banka je 05.03.2020. godine promijenila naziv iz Nova Banka u Adriatic Bank A.D. Podgorica.

2. GODIŠNJI FINANSIJSKI ISKAZI SA MIŠLJENJEM SPOLJNJEG REVIZORA

Finansijske iskaze: Bilans uspjeha, Bilans stanja, Iskaz o promjenama na kapitalu i Iskaz o tokovima gotovine, kao i Izveštaj menadžmenta i mišljenje spoljnjeg revizora banka je objavila na svojoj internet stranici: <https://adriaticbank.com/o-nama/>

3. PODACI O SISTEMU UPRAVLJANJA

Na dan 31.12.2023. godine organi upravljanja Bankom su Nadzorni odbor, koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke i Upravni odbor koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje.

Nadzorni odbor (Đorđe Lukić, predsjednik, Fraser Eliot Marcus, zamjenik predsjednika, Wolfgang Mitterberger, član, Szilard Rehoregh, nezavisni član i Aleksandar Obradović, nezavisni član). Stalna radna tijela Nadzornog odbora su: Odbor za imenovanja, Odbor za rizike i Odbor za primanja. U skladu sa Zakonom o reviziji Banka ima formiran i Revizorski odbor.

Nadzorni odbor je tokom 2023.god. izvršavao obaveze propisane zakonskom i podzakonskom regulativom, Statutom i drugim opštim aktima Banke. Nadzorni odbor je redovno razmatrao sva pitanja od značaja za rad Banke, te je u skladu sa svojim ovlaštenjima donosio akte u formi koja je propisana obavezujućom regulativom. Dinamika rada ovog tijela je takođe usklađena sa propisima, pa su sjednice ovog organa organizovane najmanje jednom u tri mjeseca.

Upravni odbor (Enesa Bekteši, predsjednik, Mirza Redžepagić, član i Andrija Đurašković, član). Upravni odbor je tokom 2023.god. je izvršavao svoje obaveze propisane pozitivnim propisima i radio je na sjednicama i van sjednica, u skladu sa Poslovníkom o radu. Sjednice Upravnog odbora održavaju se po pravilu jednom mjesečno, obično na kraju mjeseca u sjedištu Banke. Rad Upravnog odbora je bio usmjeren na ispunjavanje obaveza definisanim zakonskom i podzakonskom regulativom, Statutom i drugim opštim i pojedinačnim aktima Banke.

4. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Strategija upravljanja rizicima predstavlja sveobuhvatan opšti dokument kojim se uređuje oblast upravljanja rizicima u Banci. U cilju efikasnijeg upravljanja rizicima, na operativnom nivou, Banka je razvila posebne politike i procedure za upravljanje rizicima koje su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Politike i procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Banka je u svom poslovanju najviše izložena kreditom riziku i time je najveći fokus dat na upravljanju i kontinuiranom razvoju i unaprjeđenju upravljanja kreditnim rizikom, ali ne zanemaruje se uticaj drugih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao što su rizik likvidnosti, rizik koncentracije, kamatni rizik iz pozicija kojima se ne trguje, operativni rizik, tržišni rizik, rizik zemlje i slično.

Kreiranje efikasnog sistema za upravljanje rizicima, Banka bazira na zadovoljenju sledećih opštih kriterijuma:

- definisanju odgovarajuće strategije za upravljanje rizicima;
- definisanje sklonosti ka preuzimanju rizika;
- usvajanju politika i razvijanju procedura za upravljanje rizicima;
- jasnoj podjeli nadležnosti i odgovornosti za upravljanje rizicima;
- efikasnom i pouzdanom sistemu informacione tehnologije;
- usvajanju planova za nepredviđene situacije;
- sprovođenju stresnog testiranja.

Struktura i organizacija funkcije upravljanja rizicima

Za upravljanje rizicima, kojima je Adriatic Bank AD Podgorica izložena u svom poslovanju, odgovoran je Upravni odbor, uz saglasnost Nadzornog odbora. Upravni odbor uspostavlja sistem upravljanja svim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i usvaja strategiju, politike, metodologije i procedure za upravljanje rizicima, čime se definiše institucionalan okvir za preuzimanje rizika. Upravni odbor ima sveobuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima. Upravni odbor je odgovoran za organizovanje sprovođenja usvojenih internih dokumenta.

Praćenje izloženosti rizicima centralizovano je u okviru Sektora za upravljanje rizicima koji je samostalna organizaciona jedinica.

U okviru Sektora za upravljanje rizicima je organizovana podjela rada u okviru kontrole rizika i kreditnih odobrenja. Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran neposredno članu Upravnog odbora zaduženom za ovo područje.

Sa ciljem uspostavljanja održivog i efikasnog korporativnog okvira za upravljanje rizicima i za primjenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su organi Banke i organizacioni djelovi koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima:

Nadzorni odbor daje saglasnost Upravnom odboru za uspostavljanje sistema upravljanja rizicima i u skladu sa tim isti prati efikasnost i adekvatnost sistema upravljanja rizicima.

Upravni odbor odgovoran je za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Odbor za rizike ima ulogu da razmatra funkcionisanje sistema upravljanja rizicima kojima je banka izložena u svom poslovanju i daje predloge za unaprjeđenje strategija, politika i procedura za upravljanje rizicima.

Pored gore navedenih tijela odgovornosti za upravljanje rizicima imaju i Komitet za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor, Odbor za praćenje rizičnih plasmana i Odbor za operativne rizike.

Obim i priroda sistema izvještavanja o rizicima i sistema za mjerenje rizika

Banka ima uspostavljen sistem za praćenje i kontrolu svih rizika kojima je izložena u svom poslovanju i koji se sastoji od definisanja limita izloženosti i adekvatnih mehanizama za praćenje i izvještavanje o prekoračenju utvrđenih limita.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za sistem izvještavanja na području upravljanja rizicima i kapitalom, kako spoljnim korisnicima (Centralna banka Crne Gore, spoljni revizor), tako i internim korisnicima (Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor, Odbor za praćenje rizičnih plasmana, Odbor za operativni rizik). Pored praćenja rizika i izvještavanja prema različitim korisnicima, u Sektoru za upravljanje rizicima se sprovodi utvrđivanje značajnosti i ocjenjivanje nivoa pojedinačnih rizika.

Izveštavanje na području upravljanja rizicima obavlja se u skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore. Izveštavanje se odvija u okviru standardizovanih izvještaja koji se izrađuju na osnovu metodologija za mjerenje i praćenje pojedine vrste rizika, te uspostavljene odgovarajuće baze podataka. Izveštavanje se vrši na mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj osnovi u skladu sa relevantnom regulativom. Sistemi mjerenja rizika sastavni su dio politika i ostalih internih akata na području upravljanja rizicima, koji su usklađeni sa regulativom Centralne banke Crne Gore.

Politike za zaštitu od rizika i ublažavanje rizika i strategije i procesi za kontinuirano praćenje efektivnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika

Pored zakonskih i podzakonskih akata koje propisuje Centralna Banka Crne Gore, područje upravljanja rizicima uređeno je i internim aktima Adriatic Banke, kako slijedi:

- Strategija upravljanja rizicimaza period od 2024. do 2026. godine
- Sklonost ka preuzimanju rizika
- Politika upravljanja kreditnim rizikom
- Kreditna politika
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje
- Politika upravljanja tržišnim rizicima
- Politika upravljanja operativnim rizikom
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti
- Politika upravljanja rizikom zemlje
- Politika upravljanja rizikom koncentracije

Pored navedenih, Banka je usvojila i prateća dokumenata (metodologije, procedure, uputstva i pravilnike) koja bliže uređuju pojedinačna područja upravljanja i praćenje rizika i obračuna potrebnog kapitala.

Izjave organa upravljanja kreditne institucije o primjerenosti mehanizama za upravljanje rizičnim profilom i strategiji kreditne institucije

Usvajanjem ovog izvještaja, organi uprave kreditne institucije izjavljuju da su mehanizmi za upravljanje rizičnim profilom i strategija kreditne institucije primjereni.

Broj direktorskih pozicija članova organa upravljanja kreditne institucije

Na dan 31.12.2023. godine Upravni odbor Adriatic Bank AD Podgorica činilo je troje članova, od kojih je jedan predsjednik Upravnog odbora.

Nadležnosti Predsjednika Upravnog odbora:

Organizacioni oblici (jedinice) koji su u nadležnosti Predsjednika Upravnog odbora su: Sektor za upravljanje rizicima, Sektor za računovodstvo, izvještavanje i kontroling, Sektor podrške poslovanju, Sektor platnog prometa, Odjeljenje za upravljanje ljudskim resursima i poslove podrške upravi banke, Odjeljenje pravnih poslova.

Nadležnosti člana Upravnog odbora koji rukovodi poslovnim područjem za komercijalne poslove:

Organizacioni oblici (jedinice) koji su u nadležnosti člana Upravnog odbora su: Sektor za poslovanje sa fizičkim licima i malim i srednjim preduzećima, Sektor za poslovanje sa korporativnim klijentima, Sektor za upravljanje sredstvima, Sektor investicionog bankarstva i Sektor privatnog bankarstva.

Nadležnosti člana Upravnog odbora koji rukovodi poslovnim područjem bankarskih operacija:

Organizacioni oblici (jedinice) koji su u nadležnosti člana Upravnog odbora su: Sektor za informacione tehnologije, Odjeljenje za nabavku i logistiku - Procurement, Odjeljenje za kartično poslovanje i elektronsko bankarstvo, Odjeljenje za fizičku i tehničku bezbjednost, Odjeljenje za podršku korisnicima.

Politike i procedure koje se odnose na izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove organa upravljanja kreditne institucije

Banka ima usvojenu Politiku za izbor i procjenu ispunjenosti uslova primjerenosti za izbor članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija. Politika definiše kriterijume i postupak prilikom procjene primjerenosti predloženog i imenovanog, odnosno izabranog člana organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija, uključujući: nadležnosti za procjenu primjerenosti, detaljna pravila postupka procjene primjerenosti, vrstu dokumentacije koju kandidat dostavlja, učestalost vršenja postupka procjene primjerenosti, izvještavanje Centralne banke, edukaciju članova organa upravljanja i nosilaca ključnih funkcija, plan sukcesije u slučaju iznenadnog prestanka funkcije člana nadzornog ili upravnog odbora, način čuvanja dokumentacije. Politika promovise princip raznovrsnosti u pogledu starosti, pola, kulture, obrazovanja i profesionalnog iskustva članova organa upravljanja kako bi predstavili različita gledišta i iskustva, a što podstiče veću efikasnost i učinak Banke.

Opis toka podataka o upravljanju rizicima prema organima upravljanja

Sektor za upravljanje rizicima priprema i prezentuje organima upravljanje Banke (Upravnom odboru, Odboru za rizike i reviziju i Nadzornom odboru) mjesečne i kvartalne izvještaje o upravljanju rizicima.

Broj održanih sjednica odbora za rizike

Odbor za rizike je tokom 2023. godine održao je ukupno 8 sjednica.

5. KONSOLIDACIJA

Adriatic Bank A.D., Podgorica nije matično pravno lice, pa nema obavezu javnog objavljivanja podataka o konsolidaciji. Finansijski iskazi za 2023. godinu sastavljeni na individualnoj osnovi.

6. PODACI O REGULATORNOM KAPITALU

Sastav regulatornog kapitala prikazan je u tabeli koja slikeri:

Tabela 5.1. – Pregled Regulatornog kapitala na dan 31.12.2023. godine u 000 EUR:

Red. br.	OPIS POZICIJE	IZNOS
1=1.1+1.2	REGULATORNI KAPITAL	24.369
1.1 = 1.1.1+1.1.2	OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	24.369
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	24.369
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	11.945
1.1.1.1.1	plaćeni instrumenti kapitala	11.945
1.1.1.2	Neraspoređena (zadržana) dobit	17.892
1.1.1.2.1	Neraspoređena (zadržana) dobit iz prethodnih godina	10.459
1.1.1.2.2	priznata dobit ili gubitak (tekuće godine)	7.433
1.1.1.2.2.1	dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva (poz 22 iz BU)	15.720
1.1.1.2.2.2	(-) iznos dobiti ostvarene u toku tekuće godine ili dobiti ostvarene na kraju tekuće godine koji ne zadovoljava uslove za priznavanje	8.287
1.1.1.3	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (ukupni ostali rezultat) - FVOCI	-2.611
1.1.1.3.2.	dobici ili gubici nastali ponovnim vrednovanjem instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđenih u skladu sa MSFI 9	-2.611
1.1.1.6	Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	-40
1.1.1.6.5	(-) usklađivanja vrednovanja zbog zahtjeva za oprezno (prudencijalno) vrednovanje (AVA)	40
1.1.1.6.5.1	(-) usklađivanja vrednovanja izračnata prema jednostavnom pristupu	40
1.1.1.6.6	ostala prudencijalna usklađivanja	-
1.1.1.8	(-) Ostala nematerijalna imovina	913
1.1.1.8.1	(-) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	913
1.1.1.24	(-) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao dobra aktiva	1.685
1.1.1.25	(-) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao nekvalitetne izloženosti na koje se ne primjenjuje odbitna stavka od redovnog osnovnog kapitala iz člana 18 tačka 13 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija (nastale prije početka primjene te odluke)	218

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembar 2023. godine iznosi EUR 88.092 hiljada.

Donošenjem Zakona o kreditnim institucijama krajem 2019. godine, i njegovom primjenom od 1. januara 2022. godine, definisani su zahtjevi za regulatornim kapitalom koje su banke dužne da održavaju iznad postavljenog zakonskog minimuma:

- Inicijalni kapital Banke ne može biti manji od 7.500.000 EUR;
- 4,5% za koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala (CET 1);
- 6% za koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala (Tier 1);
- 8% za koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala (CAR).

Dodatno, pored gore navedenih kapitalnih zahtjeva, Zakonom o kreditnim institucijama kao i podzakonskim aktima Centralna banka Crne Gore pred banke postavlja i dodatne zahtjeve u vidu bafera kapitala kojima se od banke zahtijeva da:

- održava bafer za očuvanje kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
- održava kontraciklični bafer kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala – Centralna banka Crne Gore odredila je stopu od 0% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
- održava bafer za strukturni sistemski rizik u vidu redovnog kapitala u visini od 1,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku Banke;

- bafer za globalno sistemski važne kreditne institucije – ovaj bafer nije primenljiv za Banku;
- bafer za ostale sistemski važne kreditne institucije – 2,00% od 31.03.2023.godine;
- Banka dodatno sagledava ukupni SREP kapitalni zahtjev (TSCR) i ukupni kapitalni zahtjev (OCR) koje Centralna banka Crne Gore određuje za Banku, kao rezultat Procesa supervizorske procjene SREP (u daljem tekstu: SREP). Tokom 2023. godine Banka je bila podvrgnuta SREP procesu, te je shodno tome dodatni kapitalni zahtjev obračunat od strane CBCG i iznosi 4,50%.

7. KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnom politikom, usaglašavajući rokove dospijeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću dužnika.

Definicija dospjelih nenaplaćenih potraživanja i nekvalitetne aktive (aktiva klasifikovana u kategoriju "C" ili niže)

U skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore pod nekvalitetnom aktivom podrazumijeva se bilansna i vanbilansna aktiva ako su ispunjeni sljedeći kriterijumi:

- 1) dužnik ima kašnjenje u otplati obaveze po toj stavki dužoj od 90 dana;
- 2) kreditna institucija je, na osnovu procjene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, procijenila da dužnik neće moći da izmiri obaveze po toj stavki u cjelosti bez realizacije sredstva obezbeđenja, nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne;
- 3) nastupi status neispunjavanja obaveza za tu stavku u skladu sa članom 197 Odluke o adekvatnosti kapitala; i/ili
- 4) potraživanje po toj stavki smatra se obezvrijeđenim u skladu sa MSFI 9, raspoređeno je u nivo 3 ili predstavlja aktivu koja je kupljena ili je nastala po umanjenoj vrijednosti.

Dospjelim nenaplaćenim potraživanjima se smatraju sva potraživanja koja nisu naplaćena o roku dospijeća, odnosno potraživanja kod kojih je evidentirano kašnjenje u izmirivanju duga od strane klijenta u odnosu na ugovorom definisane rokove.

Opis metoda usvojenih za utvrđivanje rezervacija za potencijalne kreditne gubitke/ispravki vrijednosti

Banka mjesečno utvrđuje rezervacije za potencijalne kreditne gubitke i vrši klasifikaciju aktive i vanbilansnih stavki po kojima je izložena kreditnom riziku u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o kriterijumima i načinu klasifikacije aktive i obračunavanju rezervacija za potencijalne kreditne gubitke kreditne institucije ("Službeni list Crne Gore", br. 127/20 od 29.12.2020, 140/21 od 30.12.2021)

U skladu sa navedenom Odlukom, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene;
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) sa podgrupama B1 i B2, u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate;

- kategorija C (substandardna aktiva) – sa podgrupama C1 i C2 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu;
- kategorija D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna;
- kategorija E (gubitak) – u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Za svrhe procjene obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke, Banka je usvojila Metodologiju za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9.

Kod početnog priznavanja finansijskih instrumenata priznaje se obezvrjeđenje u iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditim gubicima (finansijska sredstva u nivou 1).

Ukupni očekivani gubitak će se priznati za sve instrumente čiji se kreditni rizik povećao nakon početnog priznavanja. Dakle, obezvrjeđenje se priznaje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog vijeka, ukoliko je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvrjeđenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3).

Na osnovu procjene kreditnog rizika, svi instrumenti se klasifikuju u: Nivo 1: nema značajnih promjena kreditnog rizika od datuma inicijalnog priznavanja sredstva (obračunavaju se očekivani kreditni gubici u narednih 12 mjeseci); Nivo 2: povećanje kreditnog rizika od momenta priznavanja sredstva (obračunavaju se očekivani kreditni gubici u periodu vijeka trajanja); Nivo 3: obezvrjeđena sredstva (nekvalitetna aktiva, obračunavaju se očekivani kreditni gubici u periodu vijeka trajanja) i POCl: instrumenti koji se inicijalno prepoznaju kao nekvalitetna aktiva.

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procjene i radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9 i Metodologijom.

Pri obračunavanju iznosa obezvrjeđenja stavki bilanse aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi Banka uzima u obzir novčane tokove iz primarnih izvora, kao i novčane tokove po osnovu realizacije kolaterala kroz nekoliko scenarija koja su primjenjiva za konkretno potraživanje. Tom prilikom, scenariji koji se uzimaju u obzir su realizacija kolaterala, restrukturiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i ostalo što smatra relevantnim.

Tabela 6.1. Prikaz izloženosti po različitim kategorijama na 31.12.2023. godine sa prosječnim nivoima izloženosti tokom godine na 31.12.2023. u 000 EUR:

R.Br	Vrsta izloženosti	Prosječna bruto izloženost u 2023. godini	Ukupna bruto izloženost na 31.12.2023. godine	Ispravka vrijednosti 31.12.2023. godine	Izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja 31.12.2023. godine
1	Izloženosti prema državi	102.011	107.280	365	106.915
2	Izloženosti prema privrednim društvima	65.138	57.330	3.470	53.861
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	20	5	0	5
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	248.526	227.130	514	226.616
5	Izloženosti prema fizičkim licima	21.281	25.769	211	25.558
Ukupno		436.976	417.514	4.560	412.955

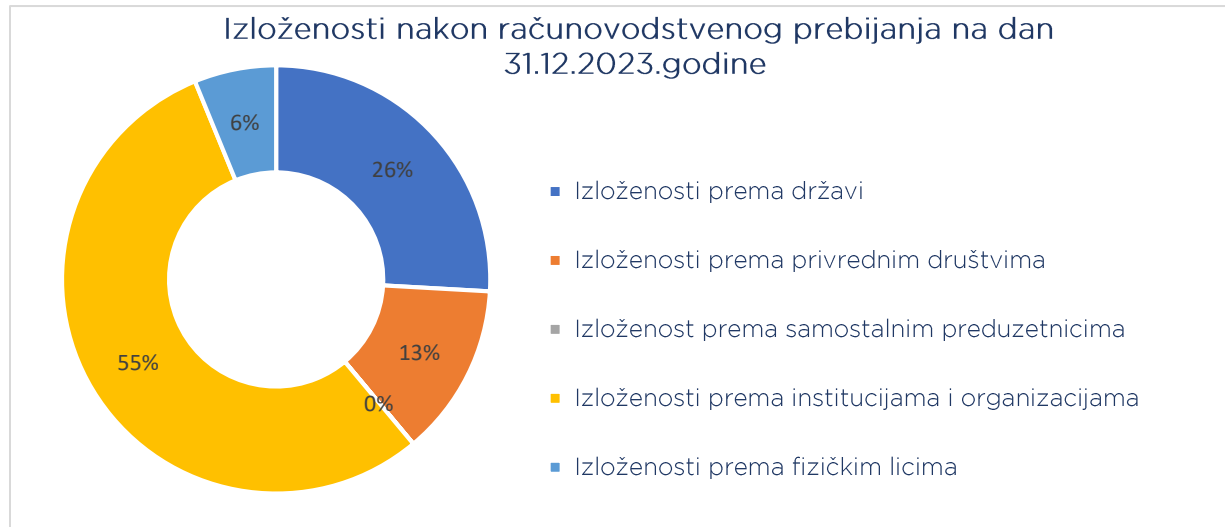
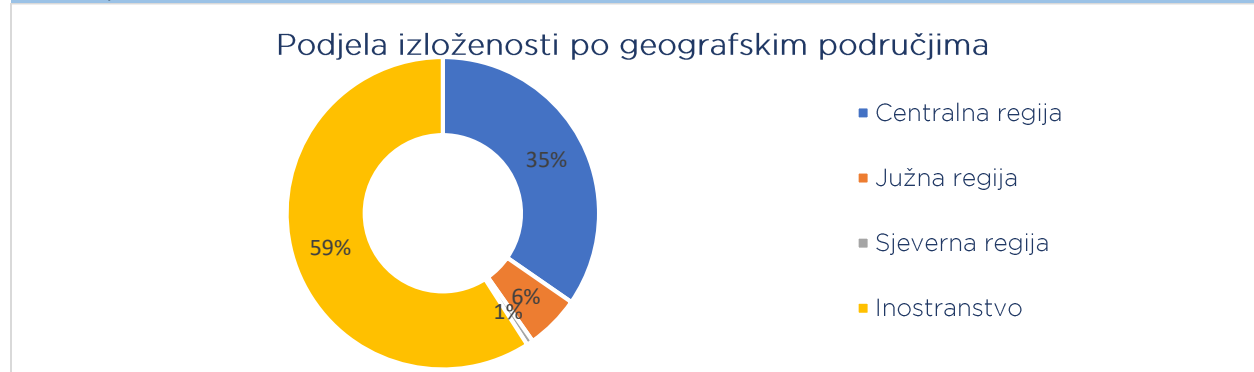


Tabela 6.2. Podjela izloženosti po geografskim područjima, razvrstanih po regijama prema značajnim kategorijama izloženosti banke na dan 31.12.2023.godine u 000 EUR:

R. br.	Vrsta izloženosti	Centralna regija	Južna regija	Sjeverna regija	Inostranstvo	Ukupno
1	Izloženosti prema državi	107.280				107.280
2	Izloženosti prema privrednim društvima	25.668	21.075	2.673	7.914	57.330
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	5				5
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	2.495			224.635	227.130
5	Izloženosti prema fizičkim licima	9.119	2.409	110	14.131	25.769
Ukupno		144.567	23.484	2.783	246.680	417.514



6.2.1. Podjela izloženosti za centralnu regiju po opštinama:

R.br	Vrsta izloženosti	Podgorica	Nikšić	Danilovgrad	Cetinje
1	Izloženosti prema državi	107.280	-	-	-
2	Izloženosti prema privrednim društvima	25.077	64	168	359
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	5	-	-	-
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	2.495	-	-	-
5	Izloženosti prema fizičkim licima	8.752	53	128	186
Ukupno		143.609	117	296	545

6.2.2. Podjela izloženosti za južnu regiju po opštinama:

R.br	Vrsta izloženosti	Budva	Kotor	Tivat	Herceg Novi	Bar	Ulcinj
1	Izloženosti prema državi	-	-	-	-	-	-
2	Izloženosti prema privrednim društvima	4.841	1.552	12.881	1647	154	-
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	-	-	-	-	-	-
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	-	-	-	-	-	-
5	Izloženosti prema fizičkim licima	807	791	377	30	403	1
Ukupno		5.648	2.343	13.258	1.677	557	1

6.2.3. Podjela izloženosti za sjevernu regiju po opštinama:

R.br	Vrsta izloženosti	Bijelo Polje	Andrije vica	Kolašin	Berane	Ostalo
1	Izloženosti prema državi	-	-	-	-	-
2	Izloženosti prema privrednim društvima	968	1.536	107	52	10
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	-	-	-	-	-
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	-	-	-	-	-
5	Izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-	105	5
Ukupno		968	1.536	107	157	15

6.2.4. Podjela izloženosti za inostranstvo:

R.br	Vrsta izloženosti	Rusija	Velika Britanija	SAD	Kanada	Srbija	Ostalo
1	Izloženosti prema državi	-	-	-	-	-	-
2	Izloženosti prema privrednim društvima	-	3.613	631	1633	2043	(6)
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	-	-	-	-	-	-
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	1.637	1.910	1	3.691	5.880	211.516
5	Izloženosti prema fizičkim licima	5.809	415	66	5805	540	1.496
Ukupno		7.446	5.938	698	11.129	8.463	213.006

Tabela 6.3. Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti, razvrstana na kategorije izloženosti na dan 31.12.2023.godine u 000 EUR:

R. Br	Vrsta izloženosti	Državna uprava	Trgovin	Građevinarstvo	Usluge pružanja smještaja i ishrane	Snabdijevanje električnom energijom i vodom	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Prerađivačka industrija	Finansijske djelatnosti	Ostalo	Ukupno
1	Izloženosti prema državi	107.280	-	-	-	-	-	-	-	-	107.280
2	Izloženosti prema privrednim društvima	-	5.344	16.978	7.441	2.194	3.513	1.061	6.759	14.040	57.330
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	-	-	-	-	-	5	-	-	-	5
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	227.130	-	227.130
5	Izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-	-	-	-	-	-	25.769	25.769
Ukupno		107.280	5.344	16.978	7.441	2.194	3.518	1.061	233.889	39.809	417.514

Podjela izloženosti prema djelatnosti

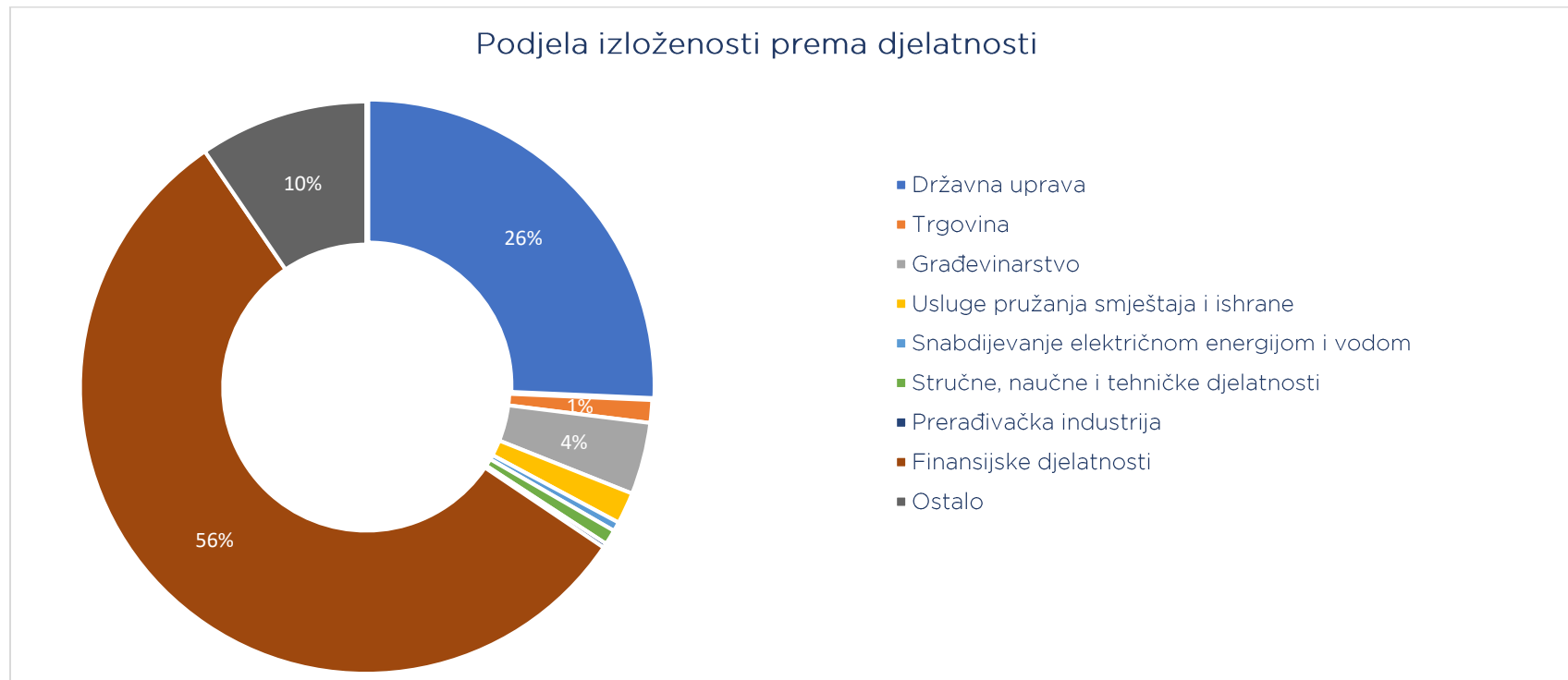


Tabela 6.4. Podjela svih izloženosti prema preostalom dospjeću, razvrstanih na kategorije izloženosti na dan 31.12.2023. godine u 000 EUR

RB	Vrsta izloženosti	Preostalo dospjeće		
		Dugoročno	Kratkoročno	Ukupno
1	Izloženosti prema državi	107.280	-	107.280
2	Izloženosti prema privrednim društvima	41.349	15.981	57.330
3	Izloženost prema samostalnim preduzetnicima	-	5	5
4	Izloženosti prema institucijama i organizacijama	23.137	203.993	227.130
5	Izloženosti prema fizičkim licima	19.852	5.917	25.769
Ukupno		191.618	225.896	417.514

Tabela 6.5. Podjela kreditnih izloženosti prema djelatnostima, sa stanjem obračunatih rezervacija i ispravki vrijednosti na dan 31.12.2023. godine u 000 EUR

Djelatnost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Dospjeli dio potraživanja	Suma ispravke vrijednosti	Suma rezervacije	Trošak ispravke vrijednosti	Promjena rezerve za pot.kr.gu bitke
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	5,089	5,100	0	11	26	1	17
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	12,425	12,481	0	56	62	39	44
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2,352	2,922	1	571	153	89	-316
Fizička lica	25,758	25,969	782	211	336	64	128
Građevinarstvo	17,032	17,535	65	503	432	134	-561
Informisanje i komunikacije	4,008	4,111	109	104	89	66	74
Ostale uslužne djelatnosti	1,797	1,817	1	20	19	17	9
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	438	519	2	81	93	-19	-6
Poslovanje nekretninama	3,460	3,493	1	34	115	-47	41
Prerađivačka industrija	1,065	1,130	27	65	45	-57	-31
Saobraćaj i skladištenje	1,938	2,125	105	187	215	68	103
Snabdijevanje električnom energijom	2,074	2,117	218	44	122	-135	63
Snabdijevanje vodom	134	135	0	1	9	-9	-6
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3,533	3,945	109	413	334	-28	-25
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	5,374	6,543	525	1,169	1,046	62	139
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	326	331	0	5	7	-22	-4
Usluge pružanja smještaja i ishrane	7,466	7,732	1	266	384	-8	87
Vađenje rude i kamena	0	0	0	0	0	0	0
Zdravstvo i socijalna zaštita	2,114	2,122	0	8	25	7	19
Ukupno	96,379	100,128	1,944	3,749	3,512	224	-225

Tabela 6.6. Stanje nekvalitetne aktive, obračunatih rezervacija i ispravki vrijednosti za materijalno značajne djelatnosti na dan 31.12.2023. godine u 000 EUR

Djelatnost	Bruto izloženost	Dospjeli dio potraživanja	Ispravka vrijednosti	Rezerve za potencijalne gubitke
Fizičko lice	191	26	70	58
Građevinarstvo	95	0	14	67
Informisanje i komunikacije	140	102	74	70
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	465	0	81	93
Poslovanje nekretninama	356	0	15	71
Saobraćaj i skladištenje	1,210	95	159	205
Snabdijevanje električnom energijom	572	218	39	114
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2,158	108	311	309
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	1,236	513	1,103	1,005
Usluge pružanja smještaja i ishrane	473	0	149	89
Ukupno	6,897	1,062	2,015	2,082

Tabela 6.7. Stanje nekvalitetne aktive, obračunatih rezervacija i ispravki vrijednosti po geografskim područjima na dan 31.12.2023. godine u 000 EUR

Djelatnost	Bruto izloženost	Dospjeli dio potraživanja	Ispravka vrijednosti	Rezerve za potencijalne gubitke
Centralna regija	4,966	829	1,269	1,254
Inostranstvo	1,128	218	594	670
Južna regija	804	15	151	158
Ukupno	6,897	1,062	2,015	2,082

Tabela 6.8. Promjene u ispravkama vrijednosti i rezervacijama za potencijalne gubitke za nekvalitetnu aktivu u 2023. godini u 000 EUR

Opis	Početno stanje na 01.01.2023.	Završno stanje na 31.12.2023.	Povećanje/ smanjenje u 2023. godini
Ispravka vrijednosti za stavke aktive klasifikovane u C, D i E kategorije	2,286	2,015	(271)
Rezervacije za potencijalne gubitke za stavke aktive klasifikovane u C, D i E kategorije	2,877	2,082	(795)

8. PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I IZNOSI RIZIKOM PONDERISANIH IZLOŽENOSTI

Ponderisanje izloženosti u procesu izračunavanja kreditnim rizikom ponderisane aktive i vanbilansa se vrši u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Službeni list Crne Gore", br. 128/20 od 30.12.2020, 140/21 od 30.12.2021, 144/22 od 26.12.2022).

Za ponderisanje izloženosti prema bankama i zemljama Banka koristi najniži rejting utvrđen od strane međunarodno priznatih rejting agencija Moody's, Stadnard&Poors i Fitch.

Tabela 7.1. Izvještaj o ponderisanoj bilansnoj aktivi 31.12.2023. godine u 000 EUR

OPIS POZICIJE	BRUTO IZLOŽENOST	(-) ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE/ AVA / NEDOSTAJUĆE POKRIĆE NI ISPRAVKAMA	IZLOŽENOST UMANJENA ZA ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE	IZNOS RIZIKOM PONDERISANE IZLOŽENOSTI NAKON PRIMJENE DODATNOG PONDERA ZA SME I ZA INFRASTRUKTURNE PROJEKTE
UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	537,705	6,668	531,037	81,766
od čega: novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	111,288	-	111,288	-
od čega: krediti i potraživanja	147,633	5,159	142,474	72,345
od čega: hartije od vrijednosti	273,790	1,375	272,414	5,518
od čega: ostala finansijska sredstva	4,994	133	4,861	3,903
od čega: investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	-	-	-	-
od čega: ostalo	-	-	-	-
izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	354,503	1,277	353,226	5,518
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema Vladi CG i CBCG denominovane i sa izvorima sredstava u EUR valuti (član 131 Odluke)	207,797	533	207,264	-
izloženosti prema Vladi CG i CBCG denominovane i sa izvorima sredstava u drugoj valuti (član 131 Odluke)	-	-	-	-
izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama država članica EU koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	138,521	693	137,828	-
izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama država članica EU koje nijesu denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	4,061	20	4,041	1,426

izloženosti prema ekvivalentnim trećim državama koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	-	-	-	-
izloženosti prema ekvivalentnim trećim državama koje nijesu denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	4,124	31	4,093	4,093
ostale izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	-	-	-	-
ukupna izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	354,503	1,277	353,226	5,518
izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema lokalnim samoupravama u Crnoj Gori	-	-	-	-
izloženosti prema jedinicama regionalnih ili lokalnih samouprava u državama članicama EU	-	-	-	-
izloženosti prema jedinicama regionalnih ili lokalnih samouprava u ekvivalentnim trećim državama	-	-	-	-
ostale izloženosti prema jedinicama regionalnih ili lokalnih samouprava	-	-	-	-
ukupna izloženost prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	-	-	-	-
izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti sa izvornim rokom dospjeća do 3 mjeseca (čl. 133 st. 4 Odluke)	-	-	-	-
izloženosti koje imaju tretman Vlade CG (čl. 133 st. 5 Odluke)	-	-	-	-
izloženosti koje imaju tretman lokalne samouprave CG (čl. 133 st. 5 Odluke)	-	-	-	-
izloženosti iz država članica EU koje imaju tretman centralne vlade države članice EU (čl. 133 st. 6 Odluke)	-	-	-	-
izloženosti iz ekvivalentnih trećih država koje imaju tretman shodno čl. 133 st. 7 Odluke	-	-	-	-
ostale izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-
ukupna izloženost prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-
izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-

ukupna izloženost prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-
izloženosti prema međunarodnim organizacijama	32,239	161	32,078	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema međunarodnim organizacijama	32,239	161	32,078	-
ukupna izloženost prema međunarodnim organizacijama	32,239	161	32,078	-
izloženosti prema institucijama	47,906	607	47,299	18,715
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti sa preostalim rokom dospijeća do 3 mjeseca ili kraće koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti	-	-	-	-
izloženosti koje imaju rejting priznate ECAI	8,669	270	8,399	5,867
izloženosti koje nemaju rejting priznate ECAI sa izvornim rokom dospijeća koji je duži od 3 mjeseca	3,946	34	3,912	3,912
izloženosti koje nemaju rejting priznate ECAI sa izvornim rokom dospijeća do 3 mjeseca ili kraće	35,291	303	34,988	8,937
ukupna izloženost prema institucijama	47,906	607	47,299	18,715
izloženosti prema privrednim društvima (corporate)	34,469	2,615	31,855	25,081
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	5,887	1,612	4,275	2,625
izloženosti prema SME (koji ne zadovoljava kriterijume za retail)	24,022	967	23,056	17,932
izloženosti prema ostalim privrednim društvima	4,560	36	4,524	4,524
ukupna izloženost prema privrednim društvima	28,582	1,003	27,580	22,456
izloženosti prema retail-u	7,944	518	7,426	4,883
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	473	305	168	168
izloženosti prema fizičkim licima	3,564	77	3,487	2,522
izloženosti prema SME	3,907	136	3,771	2,193
ukupna izloženost prema retail-u	7,471	213	7,258	4,715
izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	9,984	190	9,794	3,432
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	133	100	33	33
izloženosti prema fizičkim licima	7,427	61	7,366	2,574
izloženosti prema SME	2,424	29	2,395	825
izloženosti prema privrednim društvima	-	-	-	-
ostale izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	-	-	-	-
ukupne izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	9,851	90	9,761	3,399
izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	10,199	379	9,820	3,946
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	195	131	64	64
izloženosti prema fizičkim licima	1,506	15	1,491	745
izloženosti prema SME	8,498	233	8,265	3,136
izloženosti prema privrednim društvima	-	-	-	-

ostale izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	-	-	-	-
ukupne izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	10,004	248	9,756	3,882
izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	6,779	2,166	4,613	2,963
visokorizične izloženosti	11,255	588	10,667	10,401
ulaganja u društva rizičnog kapitala (engl. venture capital firms)	-	-	-	-
ulaganje u privatne vlasničke udjele u kapitalu (engl. private equity)	150	-	150	225
špekulativno finansiranje nepokretnosti	11,105	588	10,517	10,176
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	95	67	28	-
ostale visokorizične izloženosti	-	-	-	-
ukupne visokorizične izloženosti	11,255	588	10,667	10,401
izloženosti prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	-	-	-	-
ukupna izloženost prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	-	-	-	-
izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjekte zajedničkog ulaganja (CIU)	-	-	-	-
vlasnička ulaganja	-	-	-	-
ostale stavke aktive	29,206	333	28,873	9,789
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	91	18	73	73
ostale izloženosti prema fizičkim licima koje ne zadovoljavaju kriterijume za druge kategorije izloženosti	13,294	182	13,112	5,814
ostale izloženosti prema pravnim licima koje ne zadovoljavaju kriterijume za druge kategorije izloženosti	-	-	-	-
gotovina (novac u blagajnama i trezoru) i gotovinski ekvivalenti	10,827	-	10,827	-
stavke gotovine u postupku naplate	-	-	-	-
materijalna aktiva (zemljišta, zgrade kreditne institucije)	1,839	-	1,839	1,839
stečena aktiva	-	-	-	-
investicione nekretnine	-	-	-	-
ostale stavke aktive (plaćanja unaprijed, ostala potraživanja)	3,155	133	3,022	2,064
ukupna izloženost prema ostalim stavkama aktive	29,115	315	28,800	9,717
UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI	537,705	6,668	531,037	81,766

Tabela 7.2. Izvještaj o ponderisanim vanbilansnim stavkama 31.12.2023. godine u 000 EUR

OPIS POZICIJE	BRUTO IZLOŽENOST	(-) ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE / AVA / NEDOSTAJUĆE POKRIĆE NI ISPRAVKAMA	IZLOŽENOST UMANJENA ZA ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE	IZNOS RIZIKOM PONDERISANE IZLOŽENOSTI NAKON PRIMJENE DODATNOG PONDERA ZA SME I ZA INFRASTRUKTURNE PROJEKTE
UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	16,626	236	16,389	6,326
od čega: garancije	12,532	214	12,318	5,498
od čega: akreditivi			-	-
od čega: kreditne obligacije	4,093	22	4,071	828
od čega: ostale vanbilansne stavke			-	-
izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza			-	-
izloženosti prema Vladi CG i CBCG denominovane i sa izvorima sredstava u EUR valuti (član 131 Odluke)			-	-
izloženosti prema Vladi CG i CBCG denominovane i sa izvorima sredstava u drugoj valuti (član 131 Odluke)			-	-
izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama država članica EU koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)			-	-
izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama država članica EU koje nijesu denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)			-	-
izloženosti prema ekvivalentnim trećim državama koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)			-	-
izloženosti prema ekvivalentnim trećim državama koje nijesu denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)			-	-
ostale izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama			-	-
ukupna izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	-	-	-	-
izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza			-	-

izloženosti prema lokalnim samoupravama u Crnoj Gori	-	-	-
izloženosti prema jedinicama regionalnih ili lokalnih samouprava u državama članicama EU	-	-	-
izloženosti prema jedinicama regionalnih ili lokalnih samouprava u ekvivalentnim trećim državama	-	-	-
ostale izloženosti prema jedinicama regionalnih ili lokalnih samouprava	-	-	-
ukupna izloženost prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	-	-	-
izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-
izloženosti sa izvornim rokom dospijeaća do 3 mjeseca (čl. 133 st. 4 Odluke)	-	-	-
izloženosti koje imaju tretman Vlade CG (čl. 133 st. 5 Odluke)	-	-	-
izloženosti koje imaju tretman lokalne samouprave CG (čl. 133 st. 5 Odluke)	-	-	-
izloženosti iz država članica EU koje imaju tretman centralne vlade države članice EU (čl. 133 st. 6 Odluke)	-	-	-
izloženosti iz ekvivalentnih trećih država koje imaju tretman shodno čl. 133 st. 7 Odluke	-	-	-
ostale izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-
ukupna izloženost prema subjektima javnog sektora	-	-	-
izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-
izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-
ukupna izloženost prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-
izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-
izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
ukupna izloženost prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
izloženosti prema institucijama	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-
izloženosti sa preostalim rokom dospijeaća do 3 mjeseca ili kraće koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti	-	-	-

izloženosti koje imaju rejting priznate ECAI	-	-	-	-
izloženosti koje nemaju rejting priznate ECAI sa izvornim rokom dospijeća koji je duži od 3 mjeseca	-	-	-	-
izloženosti koje nemaju rejting priznate ECAI sa izvornim rokom dospijeća do 3 mjeseca ili kraće	-	-	-	-
ukupna izloženost prema institucijama	-	-	-	-
izloženosti prema privrednim društvima (corporate)	10,882	86	10,796	6,870
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	70	20	50	50
izloženosti prema SME	10,683	65	10,618	4,427
izloženosti prema ostalim privrednim društvima	129	1	128	26
ukupna izloženost prema privrednim društvima	10,812	66	10,746	4,452
izloženosti prema retail-u	4,103	136	3,967	1,202
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	155	101	54	27
izloženosti prema fizičkim licima	145	1	144	61
izloženosti prema SME	3,803	34	3,770	850
ukupna izloženost prema retail-u	3,948	34	3,914	911
izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	68	-	68	12
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-	-
izloženosti prema SME	68	-	68	12
izloženosti prema privrednim društvima	-	-	-	-
ostale izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	-	-	-	-
ukupne izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	68	-	68	12
izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	389	7	382	89
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-
izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-	-
izloženosti prema SME	389	7	382	89
izloženosti prema privrednim društvima	-	-	-	-
ostale izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	-	-	-	-
ukupne izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	389	7	382	89
izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	225	121	104	77
visokorizične izloženosti	1,182	8	1,174	785
ulaganja u društva rizičnog kapitala (engl. venture capital firms)	-	-	-	-
ulaganje u privatne vlasničke udjele u kapitalu (engl. private equity)	-	-	-	-
špekulativno finansiranje nepokretnosti	1,182	8	1,174	785
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	-	-	-	-

ostale visokorizične izloženosti			-	-
ukupne visokorizične izloženosti	1,182	8	1,174	785
izloženosti prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	-	-	-	-
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza			-	-
izloženosti prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu			-	-
ukupna izloženost prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	-	-	-	-
izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjekte zajedničkog ulaganja (CIU)			-	-
ostale stavke aktive	1	-	1	1
od čega: sa statusom neizmirenja obaveza			-	-
ostale izloženosti prema fizičkim licima koje ne zadovoljavaju kriterijume za druge kategorije izloženosti	1	-	1	1
ostale izloženosti prema pravnim licima koje ne zadovoljavaju kriterijume za druge kategorije izloženosti			-	-
ostale vanbilansne stavke			-	-
ukupna izloženost prema ostalim stavkama aktive	1	-	1	1
UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI	16,626	236	16,389	6,326

Tabela 7.3. Izloženost riziku prema vrstama rizika

OPIS POZICIJE	Iznos
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU	105,514
IZNOSI RIZIKOM PONDERISANOJ IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU, KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE I SLOBODNE ISPORUKE	88,092
Standardizovani pristup	88,092
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI POZICIJSKOM, DEVIZNOM I ROBNOM RIZIKU	1,550
Iznos izloženosti pozicijskom, deviznom i robnom riziku u skladu sa standardizovanim pristupima	1,550
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI OPERATIVNOM RIZIKU	15,872
Jednostavni pristup operativnom riziku	15,872

9. PODACI O IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORENE STRANE

Banka nije bila izložena riziku druge ugovorne strane u toku 2023. godine, pa samim tim nema obavezu objavljivanja.

10. PODACI O KONTRACIKLIČNOM BAFERU KAPITALA

Na dan 31.12.2023.godine stopa kontracikličnog bafera iznosi 0%.

11. PODACI O KREDITNOM RIZIKU I RIZIKU RAZVODNJEVANJA

Izveštaj o stepenu kreditnog kvaliteta 31.12.2023. (bilansna izloženost) u EUR 000:

R. br.	Stavke aktive bilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno
				A	B	C	D	E	
1.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	14,143	45,481	337,563	36,137	5,270	348	1,203	380,521
1.a.	kreditni i potraživanja od kreditnih institucija			42,561	4,789				47,350
1.b.	kreditni i potraživanja od klijenata	14,143	45,481	61,881	31,348	5,270	348	1,203	100,050
1.c.	hartije od vrijednosti			233,110					233,110
1.d.	ostala finansijska sredstva			11					11
2.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat			39,839	-	-	-	-	39,839
3.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja								
4.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja								
5.	Ukupni bruto krediti			61,881	31,348	5,270	348	1,079	99,926
6.	Kamatna potraživanja			45	15	3	2	13	78
7.	Vremenska razgraničenja			868	-13	-18	-1	-	836
8.	Ukupni iznos bruto kredita i potraživanja	14,143	45,481	104,515	36,139	5,255	349	1,216	147,474
9.	Ukupni iznos hartija od vrijednosti			273,789	-	-	-	-	273,789
10.	Ukupni iznos ostalih finansijskih sredstava			11					11
11.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala			150					150
12.	Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke			307					307
13.	Ukupna aktiva na koju se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	14,143	45,481	378,772	36,139	5,255	349	1,216	421,731

14.	Rezervacije za potencijalne gubitke	1,887	1,459	742	246	1,091	5,425
15.	Ispravka vrijednosti	682	1,905	758	144	1,070	4,559
31.	Bilansna aktiva na koju se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke						116,887
32.	UKUPNA BRUTO AKTIVA						538,618
33.	UKUPNA NETO AKTIVA						533,926

Izveštaj o stepenu kreditnog kvaliteta 31.12.2023. (vanbilansna izloženost) u EUR 000:

R. br.	Stavke aktive vanbilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno
				A	B	C	D	E	
1.	Izdane garancije	2,229	3,614	11,541	921	70			12,532
2.	Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	145	382	3,898	195				4,093
3.	Avali i akcepti mjenica								-
4.	Ostala jamstva								-
5.	Nepokrivena kreditna pisma (akreditivi)								-
6.	Ostale stavke bilansa na koje se izdvajaju rezervacije								-
7.	Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke (1+2+3+4+5+6)	2,374	3,996	15,439	1,116	70	-	-	16,626
8.	Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama			77	25	14			116
9.	Rezervisanja za gubitke po vanbilansu			50	126	20			196
10.	Razlika između rezervacija za pot. gubitke i rezervisanja za gubitke po vanbilansu - neto princip (8-9)		0	27	(102)	(6)	-	-	(80)
11.	Pozitivna razlika između rezervacija i rezervisanja - pojedinačno po partijama			32	8				40
12.	Posebne regulatorne rezerve iz dobiti za procijenjene gubitke u po vanbilansu (3025)								-
13.	Nedostajuće rezerve			32	8				40
14.	Vanbilansna aktiva na koje se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke								203,524
15.	Ukupno vanbilans								220,150

12. PODACI O OPTEREĆENOJ I NEOPTEREĆENOJ IMOVINI

Na dan 31. decembar 2023.godine banka je imala opterećenu imovinu (aktivu) u ukupnom iznosu od EUR 411.250 koja se u najvećem dijelu odnosi na namjenski depozit za kontragaranciju.

13. PODACI O PRIMJENI STANDARDIZOVANOG PRISTUPA

Proces utvrđivanja rizikom ponderisanih izloženosti na dan 31.12.2023. godine izvršen je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija ("Službeni list Crne Gore", br. 128/20 od 30.12.2020, 140/21 od 30.12.2021, 144/22 od 26.12.2022.). Utvrđen je segment portfolia: centralne vlade, institucije, međunarodne organizacije, za koje je Banka, ukoliko imaju dodijeljen kreditni rejting, koristila najstrožiji rejting utvrđen od strane međunarodno priznatih rejtinga agencija, Moody's, Fitch i Standard & Poors. Ponderisanje izloženosti izvršeno je na bazi utvrđenog stepena kreditnog kvaliteta.

Za preostali dio portfolia Banka nije vršila ponderisanje izloženosti u skladu sa kreditnim rejtingzima, već je ponderisanje rađeno na osnovu ostalih kriterijuma iz Odluke o adekvatnosti kapitala banaka koja se primjenjuje od 01.01.2022.

14. PODACI O IZLOŽENOSTIMA TRŽIŠNOM RIZIKU

Na dan 31.12.2023. godine, Banka je izdvojila kapital za tržišni rizik u iznosu od EUR 124 hiljade.

15. PODACI O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM

Operativni rizik je rizik ostvarivanja gubitaka za kreditnu instituciju koji proizilazi iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja, uključujući pravni rizik.

Za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik Banka koristi jednostavni metod shodno regulativi Centralne banke Crne Gore. U tom smislu, potreban kapital za operativni rizik izračunava se tako što se trogodišnji prosjek relativnog pokazatelja na osnovu podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna perioda na kraju poslovne godine, pomnoži sa 15%.

16. PODACI O KLJUČNIM INDIKATORIMA

R.br.	Opis pozicije	(000 EUR)
1.	Ukupan iznos izloženosti riziku (u skladu sa članom 101 Odluke o adekvatnosti kapitala)	105.514
2.	Koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala	23,10%
3.	Koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala	23,10%
4.	Koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala	23,10%
5.	Zahtjev za kombinovani bafer	3,25%
6.	Koeficijent finansijskog leveridža	4,51%
7.	Ukupna izloženost (u skladu sa članom 496 Odluke o adekvatnosti kapitala)	540.888
8.	Prosjek koeficijenta likvidne pokrivenosti po osnovu parametara na kraju mjeseca tokom prethodnih 12 mjeseci za 2023.godinu	586%
9.	Prosjek ukupne likvidne imovine, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora, uključenih u bafer za likvidnost za 2023.godinu	397.733
10.	Prosjek priliva po osnovu likvidnosti na osnovu parametara na kraju prethodna tri mjeseca	32.283
11.	Prosjek odliva po osnovu likvidnosti na osnovu parametara na kraju prethodna tri mjeseca	112.753
12.	Prosjek neto odliva po osnovu likvidnosti na osnovu parametara na kraju prethodna tri mjeseca	80.290

17. PODACI O IZLOŽENOSTIMA RIZIKU KAMATNE STOPE IZ POZICIJA KOJIMA SE NE TRGUJE

Upravljanje rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige je definisano Strategijom upravljanja rizicima, Politikom i Procedurom upravljanja kamatnim rizikom iz pozicija kojima se ne trguje, kao i primjenom standarda definisanih Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje rizicima u kreditnim institucijama („Sl. list Crne Gore“ br. 134/21).

Kamatni rizik iz pozicija kojima se ne trguje je rizik koji nastaje kao posljedica mogućih promjena u kamatnim stopama koje utiču na poslove kreditne institucije koji se vode u knjizi iz pozicija kojima se ne trguje. Mjerenje rizika kamatne stopa iz bankarske knjige se sprovodi redovno upotrebom GAP analize, obračuna ekonomske vrijednosti kapitala, uticaj promjene kamatnih stopa na neto prihode/rashode od kamata, procjene izloženosti kamatnom riziku u uslovima stresa. U okviru GAP analize se iskazuju i mjere aritmetičke razlike između aktive i pasive koji su osjetljivi na promjenu kamatne stopa. GAP predstavlja razliku između kamatno osjetljive aktive i kamatno osjetljive pasive za svaki vremenski period pojedinačno i to u periodima 1-30 dana, 31-90 dana, 91-180 dana, 181-365 dana i preko 365 dana. GAP-ovi se formiraju tako što se kamatno osjetljiva aktiva raspodjeljuje u vremenske zone, prema roku dospelja iz ugovora (u slučaju fiksne kamatne stopa), odnosno prema vremenu koje je preostalo do sledećeg određivanja kamatne stopa (u slučaju promjenljive kamatne stopa). GAP se izračunava za svaki vremenski period pojedinačno. Na osnovu periodičnog GAP-a izračunava se kumulativni GAP, kao zbir pojedinačnih GAP-ova. Veći apsolutni iznos GAP-a podrazumijeva i veće promjene u neto kamatonosnim prihodima u zavisnosti od toga da li je GAP pozitivan ili negativan, kao i od trenda kretanja kamatnih stopa. Kumulativni GAP za određeni vremenski period, kao odnos aktive osjetljive na promjenu kamatnih stopa i pasive osjetljive na promjenu kamatnih stopa, u odnosu sa ukupnom aktivom održavaće se po periodima dospelja u okviru interno definisanih vrijednosti.

Banka je prilikom obračuna GAP-a uvažila pretpostavke za očekivanu naplatu NPL plasmana, s druge strane Banka je utvrdila stabilnost kamatonosnih depozita po viđenju kao i njihov raspored u GAP-u.

Izloženost riziku kamatne stopa na dan 31.12.2023. godine:

I	OSJETLJIVA AKTIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	13,564	0	0	400	8,152	22,116
2.	Kamatonosne hartije od vrijednosti	45,000	81,000	30,500	43,400	81,167	281,067
3.	Kredit i ostala potraživanja	24,142	1,637	4,124	21,557	48,589	100,049
4.	Ostala osjetljiva aktiva						-
	Ukupno	82,706	82,637	34,624	65,357	137,908	403,232
	% od ukupne kamatonosne aktive	20.51%	20.49%	8.59%	16.21%	34.20%	100.00%

II	OSJETLJIVA PASIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatonosni depoziti	65,707	23,554	34,217	45,986	43,695	213,159
2.	Kamatonosne pozajmice	36	12	18	67	1,523	1,657
3.	Subordinisani dug i obveznice						-
4.	Ostale osjetljive obaveze						-
	Ukupno	65,743	23,567	34,235	46,053	45,218	214,816
	% od ukupnih kamatonosnih obaveza	30.60%	10.97%	15.94%	21.44%	21.05%	100.00%

III	RAZLIKA (GAP)	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	IZNOS GAP - a - (I) minus (II) - Pozitivan/Negativan	16,963	59,070	389	19,304	92,690	188,416
2.	Kumulacioni Gap - Pozitivan/Negativan	16,963	76,033	76,422	95,726	188,416	
	Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	3.18%	14.24%	14.31%	17.93%	35.29%	

Ekonomska vrijednost kapitala predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova sredstava umanjenu za sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova po osnovu obaveza, korigovanu za sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova po osnovu vanbilansnih stavki. Banka vrši obračun EVE kako bi odredila promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige kao rezultat različitih scenarija promjene kamatnih stopa. Senzitivnost EVE utvrđuje se uvažavajući sljedeće pretpostavke:

Scenario 1: standardni kamatni šok koji pretpostavlja paralelno pomijeranje kriva prinosa za +200 baznih poena.

Scenario 2: standardni kamatni šok koji pretpostavlja paralelno pomijeranje kriva prinosa za -200 baznih poena.

Scenario 3: kamatni šok koji pretpostavlja smanjenje nagiba kriva prinosa.

Scenario 4: kamatni šok koji predstavlja povećanje nagiba kriva prinosa.

Scenario 5: šok kratkoročnih stopa koji predstavlja povećanje kratkoročnih stopa za +250 baznih poena na prekonocne kamatno osetljive pozicije banke.

Scenario 6: šok kratkoročnih stopa koji predstavlja smanjenje kratkoročnih stopa za -250 baznih poena na prekonocne kamatno osetljive pozicije banke.

Tako utvrđena najveća negativna promjena EVE se stavlja u odnos sa regulatornim kapitalom, koja na 31.12.2023. godine iznosi 34%. Banka je definisala mjere kako bi rizik držala pod kontrolom

18. PODACI O IZLOŽENOSTI POZICIJAMA SEKJURITIZACIJE

Banka ne obavlja poslove sekjuritizacije pa samim tim nema obavezu objavljivanja.

19. PODACI U VEZI POLITIKE PRIMANJA

Politika primanja u Adriatic Bank AD Podgorica odnosi se na sve zaposlene Banke, sve organizacione jedinice Banke, uključujući Upravni odbor i Nadzorni odbor Banke.

Upravni odbor na početku poslovne godine sprovodi postupak utvrđivanja zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije.

Politika primanja podstiče adekvatno i efikasno upravljanje rizicima te ne podstiče preuzimanje rizika koje prelazi nivo prihvatljivog rizika za Banku, uzima u obzir finansijsko stanje Banke i u skladu je sa strategijom, ciljevima, vrijednostima, dugoročnim interesima Banke i mjerama za sprječavanje sukoba interesa. Politika podstiče sposobnost Banke da održi ili poveća iznos svog kapitala i omogućava efikasan okvir za mjerenje uspješnosti, usklađivanje sa rizičnim profilom i vezu između uspješnosti i nagrađivanja zaposlenih.

Svakom zaposlenom se na početku perioda ocjenjivanja, definiše lični set ciljeva radne uspješnosti koji opisuju očekivane rezultate koje zaposleni moraju postići.

Svaki cilj dogovara se između zaposlenog i nadređenog rukovodioca. Ciljevi se sastoje od odgovarajućeg odnosa kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma. Ciljevi moraju biti postavljeni na način da zaposleni, svojim radom, mogu imati uticaj na njihovo ostvarenje. Zaposleni koji rade u organizacionim jedinicama i na radnim mjestima u direktnom kontaktu sa klijentima i imaju većinu ciljeva vezanih za prodaju proizvoda i usluga, moraju imati barem 40% kvalitativnih ciljeva u ukupnim ciljevima.

Neki od kvalitativnih kriterijuma za procjenu radne uspješnosti, zavisno od radnog mjesta zaposlenog su:

- Znanje,
- Upravljanje rizicima,
- Upravljanje ljudima,
- Izvršenje i pouzdanost,
- Timski rad,
- Odnos prema klijentu
- Ostvarivanje strateških ciljeva
- Zadovoljstvo klijenata
- Pridržavanje politike upravljanja rizicima
- Usklađenost sa propisima i internim aktima
- Liderstvo
- Timski rad
- Kreativnost
- Motivacija i saradnja sa drugim poslovnim jedinicama, kontrolnim i korporativnim funkcijama
- Usklađenost sa propisima i internim aktima
- Drugi slični kriterijumi
- Pojedinačni kvantitativni i kvalitativni kriterijumi za procjenu radne uspješnosti, kao i KPI-jevi, propisani su procedurom koja se donosi na osnovu ove Politike primanja.
- Ciljevi za članove Upravnog odbora Banke određuju se na osnovu smjernica vlasnika Banke, a odobrava ih Nadzorni odbor Banke. Članovi Upravnog odbora koji su odgovorni za izvršenje strategije, poslovni razvoj ili projekte na nivou Banke, mogu usklađivati ciljeve među raznim grupama učesnika. Ciljevi za članove Upravnog odbora se kreiraju takođe na bazi preporuka funkcija kontrolinga, ljudskih resursa i upravljanja rizicima koje su usklađene sa strateškim ciljevima Banke.

Zaposleni koji obavljaju posao kontrolnih funkcija (upravljanje rizicima, usklađenost i interna revizija) trebaju imati ciljeve povezane s njihovom funkcijom, nezavisne o učinku poslovnih jedinica koje kontrolišu. Njihovi ciljevi ne smiju kompromitovati objektivnost koja je potrebna za kvalitetno obavljanje njihovog posla.

Banka je dužna da odloži odgovarajući dio varijabilnog primanja na period koji se utvrđuje uzimajući u obzir:

- a) poslovni ciklus i prirodu poslova Banke
- b) očekivane promjene u poslovanju i uspješnosti Banke, kao i uticaj zaposlenih na te promjene
- c) rizike kojima su Banka i organizaciona jedinica izložene ili bi mogle biti izložene
- d) ovlaštenja i odgovornosti zaposlenih, kao i radnim zadacima koje oni obavljaju.

Banka je dužna da odloži najmanje 40% varijabilnog dijela primanja, osim kada je iznos varijabilnog dijela primanja izrazito visok, u kom slučaju je dužna da odloži najmanje 60% varijabilnog dijela primanja. Izuzetno visokim iznosom iz stava 2 ovog člana, smatra se iznos varijabilnog primanja jednak ili prelazi 150.000 EUR na godišnjoj osnovi ili varijabilnog primanja koji je na godišnjoj osnovi jednak ili prelazi 100% fiksnog primanja.

Period odlaganja varijabilnog dijela primanja ne može da bude kraći od tri godine, odnosno pet godina za članove upravnog odbora i više rukovodstvo kreditne institucije.

Odložena primanja se isplaćuju, odnosno prava iz instrumenata prenose u potpunosti na kraju perioda odlaganja ili u više navrata tokom perioda odlaganja primjenom principa pravilnog vremenskog razgraničavanja.

Banka prvi odloženi dio primanja isplaćuje najmanje godinu dana nakon početka perioda odlaganja.

Prilikom strukturiranja primanja za pojedine organizacione jedinice, radna mjesta ili nivoe rukovođenja, posebna pažnja se posvećuje zdravom odnosu između fiksnih i varijabilnih primanja na način da ne postoji zavisnost zaposlenih od varijabilnih primanja, odnosno da fiksni dio svojom visinom bude određen na način da omogućava neisplaćivanje varijabilnog dijela primanja.

Maksimalni iznos varijabilnog dijela primanja ne smije prelaziti iznos fiksnog dijela ukupnih primanja zaposlenih na nivou godine.

Banka je dužna da odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja pojedinog zaposlenog odredi tako da iznos varijabilnog dijela ne prelazi 100% fiksnog dijela ukupnih primanja, ako za pojedine kategorije zaposlenih nije utvrđen strožiji odnos varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja.

Banka može odrediti da odnos varijabilnog i fiksnog dijela zarade za pojedinog zaposlenog ili člana organa upravljanja iznosi i više od 100% u izuzetnim i opravdanim prilikama o čemu će organi upravljanja kreditne institucije donijeti posebnu odluku.

Ukupni kvantitativni podaci o primanjima zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije, podijeljeni prema oblasti poslovanja su prikazani u sledećem pregledu:

Fiksna primanja po oblastima poslovanja	U 000 EUR
Ukupna fiksna primanja Upravnog i Nadzornog odbora banke (organa upravljanja)	677
Ukupna fiksna primanja zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil banke_prodaja	251
Ukupna fiksna primanja zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil banke_poslovi podrške i kontrolne funkcije	330
Ukupno	1.258

Ukupna fiksna primanja zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije u toku 2023.godine po vrstama primanja su prikazana u pregledu koji slijedi i iznose ukupno EUR 1.258 hiljada.

Fiksna primanja po vrstama primanja	U 000 EUR
Zarade i naknade zarada	1.247
Zimnica	11
Ostala lična primanja	-
Ukupno	1.258

Broj zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije u toku 2023.godine a kojima su dodijeljena fiksna primanja iznosi 28, dok je broj zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije u toku 2023.godine a kojima su dodijeljena varijabilna primanja iznosi 20.

Ukupan iznos varijabilnih primanja dodijeljenih za 2023.godinu iznosi EUR 444 hiljade od kojih je dio od EUR 308 hiljada isplaćen u gotovom novcu, dok je dio od EUR 136 hiljada odložen.

Varijabilna primanja u 2023.godini	U 000 EUR
Varijabilna primanja koja su dodijeljena u gotovine u 2023.godini	444
Varijabilna primanja koja su isplaćena u 2023.godini	308
Varijabilna primanja koja su dodijeljena u finansijskim instrumentima	-
Varijabilna primanja koja su dodijeljena u 2023.godini a čija je isplata odložena za naredne godine	136
Ukupno	444

U toku 2023.godine nije bilo isplata odloženih primanja koja su dodijeljena u prethodnim godinama.

Banka ne dodjeljuje garantovana varijabilna primanja. Banka nije dodijelila niti isplatila otpremnine zaposlenima koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije u toku 2023.godine.

Broj zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije čija ukupna primanja iznose EUR 50 hiljada i više iznosi 8 i po razredima primanja je prikazan u pregledu koji slijedi:

Razred primanja	Broj zaposlenih
EUR 50 do 75 hiljada	4
EUR 75 do 100 hiljada	1
EUR 100 do 125 hiljada	1
EUR 150 do 175 hiljada	1
EUR 325 do 350 hiljada	1

20. PODACI O KOEFICIJENTU FINANSIJSKOG LEVERIDŽA

U skladu sa članom 115 stav 2 Zakona o kreditnim institucijama, finansijski leveridž predstavlja, u odnosu na regulatorni kapital kreditne institucije, relativnu veličinu aktive, vanbilansnih obaveza i potencijalnih obaveza kreditne institucije za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolaterala, uključujući obaveze po osnovu primljenih izvora finansiranja, preuzete obaveze, derivate ili repo ugovore, a isključujući obaveze koje je moguće izvršiti samo tokom stečaja ili likvidacije kreditne institucije.

Koeficijent finansijskog leveridža izračunava se kao odnos osnovnog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti kreditne institucije, izražen u procentima.

U pregledu koji slijedi su prikazane pozicije bilansne i vanbilansne izloženosti, kao i iznos regulatornog kapitala na osnovu čega je izračunat koeficijent finansijskog leveridža.

Red br.	OPIS POZICIJE	BILANSNE IZLOŽENOSTI			VANBILANSNE IZLOŽENOSTI							
		bruto izloženost	Usklađivanja*	neto izloženost	bruto izloženost	Usklađivanja*	neto izloženost	faktori konverzije				izloženost ponderisana faktorom konverzije
								0,1	0,2	0,5	1	
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	354.503	1.277	353.226	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	izloženosti prema međunarodnim organizacijama	32.239	161	32.078	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	izloženosti prema institucijama	47.906	607	47.299	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	izloženosti prema privrednim društvima	28.582	1.003	27.580	10.812	66	10.746	-	849	6.492	3.405	6.820
8.	izloženosti prema „retail“-u	7.471	213	7.258	3.948	34	3.914	-	383	2.998	533	2.108
9.	izloženosti obezbijedene stambenim nepokretnostima	9.851	90	9.761	68	-	68	-	5	63	-	33
10.	izloženosti obezbijedene poslovnim nepokretnostima	10.004	248	9.756	389	7	382	-	-	308	75	228
11.	izloženosti sa statusom neispunjavanja obaveza	6.779	2.166	4.613	225	121	104	-	-	54	50	77
12.	visokorizične izloženosti	11.255	588	10.667	1.182	8	1.174	-	113	1.001	-	584
16.	ostale stavke	29.115	315	28.800	1	-	1	-	-	1	-	1
17.	UKUPNO	537.705	6.668	531.037	16.626	236	16.389	-	1.350	10.917	4.062	9.851
III	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI	540.888										
IV	osnovni kapital	24.369										
V	KOEFICIJENT FINANSIJSKOG LEVERIDŽA	4,51%										

*ispravke vrijednosti / rezervacije / AVA / nedostajuće pokriće NI isprawkama

21. PODACI U VEZI ZAHTEVA ZA LIKVIDNOŠĆU

Banka aktivno da upravlja pozicijama likvidnosti kako bi na vrijeme izmirivala svoje i obaveze, kako u normalnim uslovima poslovanja tako i u stresnim uslovima, odnosno kako bi omogućila normalno funkcionisanje cijelog platnog i sistema poravnanja. Kao dio procesa stres testiranja, Banka sprovodi analizu ranjivosti u uslovima stresa u kontekstu unutarodnevnne likvidnosti.

Banka je uspostavila sistem upravljanja likvidnošću koji podrazumijeva postojanje jasno definisanih odgovornosti i radnih procesa za upravljanje likvidnošću, praćenje raspoložive likvidnosti, kao i drugih kritičnih tačaka u vremenskom horizontu u zavisnosti od vremenskog okvira očekivanih priliva i odliva, predviđanje kretanja likvidnosti uzimajući u obzir volumene i vrijeme očekivanih obaveza plaćanja, kao i efekte u slučaju stresa.

Instrumenti za upravljanje likvidnošću u standardnim okolnostima:

- Raspoloživa likvidna sredstva Banke za pokriće odliva, čija je to namjena;
- Krediti/depoziti na međubankarskom tržištu;
- Repo/Reverzne Repo transakcije

22. PODACI O PRIMJENI IRB PRISTUPA ZA KREDITNI RIZIK

Banka prilikom izračunavanja iznosa rizikom ponderisanih izloženosti koristi standardizovani pristup.

23. PODACI U VEZI PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA

Banka ne koristi postupke bilansnog i vanbilansnog netiranja u dijelu materijalne kreditne zaštite. Za finansijski i druge kolaterale, Banka koristi jednostavne metode u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Iznos potraživanja obezbijeđen deponovanom gotovinom kod Adriatic Banke na 31.12.2023. godine iznosi EUR 14.144 hiljada.

Vrste i osnovne karakteristike sredstava obezbjeđenja koje Banka najčešće prihvata kao osiguranje svojih potraživanja, kao i osnovni kriterijumi za njihovo prihvatanje definisani su Metodologijom za primjenu tehnika ublažavanja kreditnog rizika i Katalogom kolaterala. Ovim dokumentima su precizno definisani prihvatljivi instrumenti osiguranja naplate potraživanja i propisani procenti umanjenja tržišne vrijednosti kolaterala. Sve vrste kolaterala koriste se u međusobnoj kombinaciji jednih sa drugima, a što zavisi od boniteta dužnika, visini i vrsti svakog pojedinog plasmana i odluci nadležnog nivoa odlučivanja. Procenti umanjenja vrijednosti odražavaju potencijalni rizik od gubitka prilikom aktiviranja sredstava obezbjeđenja, kao i osciliranja vrijednosti sredstava obezbjeđenja usled negativnih promjena na tržištu.

Osnovni princip obezbjeđenja izloženosti jeste da sredstva obezbjeđenja služe isključivo kao sekundarni izvor otplate kredita i na raspolaganju su Banci u slučaju kada klijent ne otplaćuje obaveze redovno, u skladu sa ugovorom.

Banka za potrebe umanjenja kreditnog rizika koristi materijalnu i nematerijalnu kreditnu zaštitu. Banka, za osiguranje svojih potraživanja, od materijalnih obezbjeđenja najčešće koristi:

- Novčani depozit kod Banke;
- Zalogu nepokretne imovine;
- Zaloga pokretne imovine;
- Zaloga potraživanja;
- Polise osiguranja;
- Ostalo

Banka, za osiguranje svojih potraživanja, od nematerijalne kreditne zaštite najčešće ugovara:

- Jemstvo drugih pravnih lica;
- Jemstvo drugih lica, prihvatljivih za Banku.

U slučaju obezbjeđenja jemstvima i garancijama, posebno je bitan kreditni rizik jemca, odnosno garanta. Zbog toga banka uvijek određuje kreditnu sposobnost davaoca garancije/jemstva, i taj iznos banka uključuje u izloženost prema tom pravnom/fizičkom licu.

24. PODACI U VEZI PRIMJENE NAPREDNIH PRISTUPA ZA OPERATIVNI RIZIK

Banka za potrebe obračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik primjenjuje jednostavni pristup.

25. PODACI U VEZI PRIMJENE INTERNIH MODELA ZA TRŽIŠNI RIZIK

Banka za potrebe obračuna kapitalnih zahtjeva za devizni rizik nije primjenjivala interne modele.

26. IZUZECI OD OBAVEZE JAVNOG OBJAVLJIVANJA PODATAKA

Banka nije objavila pojedine podatke u slučaju da se radi o zaštićenim ili povjerljivim podacima.

A Bul. Džordža Vašingtona 98/8
81 000 Podgorica, Crna Gora
P +382 20 680 951
F +382 20 675 083
PIB 03087158
W adriaticbank.com
E info@adriaticbank.com